

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

(महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७)विशि-४ महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४(१९९४ चा महा.३५) च्या कलम ३ च्या पोटकलम(२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापित व महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (सन २०१७ चा महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम क्रमांक ६) व्दारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

(आस्थापना विभाग)

एम. आय. डी. सी. रोड, कॉम्प्लेक्स, गडचिरोली जि. गडचिरोली ४४२६०५

दुरध्वनीक्र. ०७१३२-२२३१०४ email:-gondwanaesst@gmail.com

जा.क्र. गो.वि./आस्था./५०१/२०२०

दि.३०/०१/२०२०

परिपत्रक

विषय :- दिनांक ०२ फेब्रुवारी, २०२० हा **जागतिक वेटलँड दिन** म्हणुन साजरा करण्याबाबत.

संदर्भ :- मा. कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कार्या. पत्र क्र. उशिंसं/मवि-१/वेटलँड दिन/२०२०/११००, दि. २८ जानेवारी २०२०

उपरोक्त संदर्भीय विषयाकीत पत्रान्वये, विद्यापीठ पदव्युत्तर शैक्षणिक विभाग व विद्यापीठ संलग्नित महाविद्यालयातील प्राचार्यांना कळविण्यात येते की, संदर्भीय पत्रासह शासन पत्र क्र. वेटलँड-२०२०/प्र.क्र.२५/तांक-१, दि. २७ जानेवारी २०२० रोजीच्या पत्रासह, केंद्रीय पर्यावरण, वने एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे दि. ०९ जानेवारी २०२० रोजीचे पत्र संलग्नित करण्यात आले असुन अवलोकनार्थ सादर करण्यात येत आहे.

संदर्भीय पत्रान्वये, दिनांक ०२ फेब्रुवारी, २०२० हा जागतिक वेटलँड दिन म्हणुन साजरा करण्यात यावे तसेच दिलेल्या सुचनाच्या अनुषंगाने विविध उपक्रम राबविण्याबाबत आपल्यास्तरावर आवश्यक कार्यवाही घेवुन कार्यवाहीचा अहवाल दिनांक १० फेब्रुवारी २०२० रोजीपर्यंत संबंधीत कार्यालयासोबत विद्यापीठास उपलब्ध करून देण्यात यावा.

सहपत्र :- संदर्भीय पत्र संलग्नित.

(डॉ. ईश्वर श्रा. मोहुर्ले)
कुलसचिव

प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी :-

- १) मा. कुलगुरूंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली, यांना माहितीकरीता अग्रेषीत.
- २) मा. प्र-कुलगुरूंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांना माहितीकरीता अग्रेषीत.
- ३) मा. सर्व विभाग प्रमुख, पदव्युत्तर शैक्षणिक विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ४) मा. प्राचार्य, संलग्नित महाविद्यालये, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण),
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-४११ ००१.

Web : www.dhepune.gov.in

E-mail : mavi.dhepune@gov.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३९

फॅक्स नं. ०२०/२६११११५३.

क्र.: उशिसं//मवि-१/वेटलँड दिन/२०२०./११७०

दिनांक: २८/०१/२०२०.

प्रति,

28 JAN 2020

१. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे, उच्च शिक्षण.
२. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.

विषय- दि. २ फेब्रुवारी, २०२० हा जागतिक वेटलँड दिन म्हणून साजरा करण्याबाबत.

संदर्भ: १. शासन पत्र क्र. वेटलँड-२०२०/प्र.क्र. २५/तांक-१, दि. २७ जानेवारी, २०२०.

उपरोक्त विषयाबाबतच्या सदर्भाकित शासन पत्राची छायांकित प्रत व त्यासोबतचे केंद्रीय पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दि. १ जानेवारी, २०२० च्या अर्धशासकीय पत्राची प्रत जोडली आहे. कृपया अवलोकन करावे.

उपरोक्त पत्रात दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने विविध उपक्रम आपल्या अधिनस्त असलेल्या महाविद्यालयांमध्ये राबविण्याबाबत सूचना देण्यात याव्यात व त्याबाबतचा सचित्र अहवाल इंप्रजीतून २ प्रतीत सादर करण्यासही निर्देश द्यावेत. संबंधित विषयाचा एकत्रित अहवाल या संचालनालयास सादर करण्यात यावा.

Shinde

(डा. अजिता शिंदे)

कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी
उच्च शिक्षण संचालनालय
महाराष्ट्र राज्य, पुणे ४११००१.

महाराष्ट्र शासन

दुरध्वनी क्रमांक ०२२ २२०९३८८

ई मेल-sanjay.sandanshiv@nic.in

शिक्षण संचालनालय
(उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र शासन, पुणे- ४११००९

28 JAN 2020

आवक क्रमांक :-
शाखा- 9608

क्र. वेटलॅंड- २०२०/प्रक्र.२५/तांक-१
पर्यावरण विभाग,
१५ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक-२७ जानेवारी, २०२०

प्रति,

(१) विभागीय आयुक्त, कोकण/
नागपूर/अमरावती/औरंगाबाद/
नाशिक/पुणे विभाग

(३) सर्व जिल्हाधिकारी

(५) आयुक्त, शिक्षण,
पुणे

(६) सर्व विभाग प्रमुख, महाराष्ट्र प्रदूषण
नियंत्रण मंडळ, सायन, मुंबई-२२

(८) संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे

(२) सदस्य सचिव,

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,
मुंबई-२२.

(४) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हापरिषद

(७) संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय,
मुंबई.

विषय - दि. २ फेब्रुवारी हा जागतिक वेटलॅंड दिन म्हणून साजरा करण्याबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने; दि. २ फेब्रुवारी हा दिवस जागतिक वेटलॅंड दिवस म्हणून साजरा करण्यात येत असल्याने राज्यात या दिवशी विविध उपक्रम राबविण्याबाबत केंद्रीय पर्यावरण, वने व वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दि.९ जानेवारी, २०२० च्या अर्धशासकीय पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे..

सवि

उपरोक्त पत्रात दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने विविध उपक्रम राबविण्यात यावेत व त्याबाबतचा सवित्र अहवाल इंग्रजीतून २ प्रतीत केंद्र शासनास पाठविण्यासाठी दि. १०.२.२०२० पर्यंत या विभागास सादर करण्यात यावा, ही विनंती.

श्री. ०११२०२०

28/01/2020

आपला

(संजय संदानशिव)

शास्त्रज्ञ श्रेणी-२ तथा अवर सचिव

मंजु पाण्डे
Manju Pandey 87/तीक-1
23/11/2020

सत्यमेव जयते

संयुक्त सचिव
भारत सरकार
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय
Joint Secretary
Government of India
Ministry of Environment, Forest and Climate Change

D.O. No. J-22012/35/2014-CS (W)

प्रधान सचिव (पर्यावरण)
क्रमांक 4413
दिनांक 22/01/20

9th January, 2020

Dear Sh. Digvijay,

As you are aware, World Wetlands Day (WWD) is celebrated every year on 2nd February to commemorate the signing of international treaty on 'Ramsar Convention on Wetlands' in 1971 for conservation and wise use of wetlands at the global level. India is a party to the convention since 1982 and has so far declared 27 wetlands as Ramsar sites covering 15 states. The Ministry of Environment, Forest & Climate Change is the nodal Ministry involved in conservation and wise use of these sites and other wetlands.

2. The international theme of 'WWD-2020 is "Wetlands and Biodiversity", which draws attention to the fact that 40% of all species live or breed in wetlands and wetland biodiversity matters for life to thrive. Safeguarding biodiversity in all its forms is now as urgent as tackling climate change. Considering the crucial role of wetland ecosystems in recharging of aquifers, conserving floral and faunal biodiversity & providing various ecosystems services, they need both regulatory and promotional interventions. The States have a primary role to play in the conservation of these precious natural resources. It will be appropriate for the States to commemorate this day for reaffirming their commitment for conservation of wetlands by way of budgetary and other support.
3. I would like to seek your support for celebration of WWD in your State by organizing various activities such as panel discussions, cultural programmes, exhibitions/ painting competitions/ Slogan contests/ Quiz contests at different levels involving the experts, students, stakeholders, policy planners etc. Students at different levels of School/ College/ University and stakeholders may also be encouraged to participate in essay/ slogan/ Painting/ Quiz/ Declamation/ Competitions on different environmental themes. Prizes may be distributed to the outstanding participants on the basis of their performance.
4. Background material for World Wetlands Day 2020 is enclosed. Information is also available at www.ramsar.org and moef.gov.in.
5. It is requested that the WWD may be celebrated in your State in a befitting manner in each and every district. The district administration may be asked to identify wetlands in their districts and hold programme with community participation. I shall be grateful if the Ministry is apprised of the initiatives taken on

Director

Contd...2/-

इंदिरा पर्यावरण भवन, जोर बाग रोड, नई दिल्ली-110 003. फोन : 011-24695456, फैक्स : 011-24695455
INDIRA PARYAVARAN BHAWAN, JOR BAGH ROAD, NEW DELHI-110 003, PH. : 011-24695456,
FAX : 011-24695455, E-mail : manju.pandey@nic.in

- 2 -

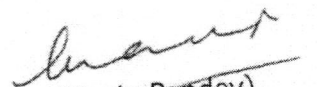
this event. A report along with pictures of the celebration may be sent to this Ministry for dissemination and onward transmission to Ramsar Secretariat. The events held may also be registered and uploaded on <https://www.worldwetlandsday.org> (add your event).

With regards

End: A/a

Shri Anil Diggikar
Principal Secretary
Department of Environment,
Mantralaya, Madam Cama Road,
Hutatma Rajguru Square,
Nariman Point,
Mumbai - 400032.

Yours faithfully,

(Manju Pandey)

World Wetlands Day 2020 – 'Wetlands and Biodiversity'

Information Note

1. Water is life, and wetlands are the life support systems that ensure functioning of water cycle. India is endowed by a rich diversity of wetlands ranging from high altitude wetlands of Himalayas, floodplains of mighty rivers as Ganges and Brahmaputra, lagoons and mangrove marshes on the coastline and reefs in the marine environments. Wetlands are rich reservoirs of biodiversity:
  - **40%** of the world's plant and animal species live or breed in wetlands
  - Over **100,000 freshwater species** have been identified in wetlands so far
  - **Coastal wetlands**, especially, are among the most biologically diverse placesAs per National Wetland Atlas, nearly 4.7% of India's geographical area is under wetlands.
2. Wetlands are vital for our water and food security. As 'kidneys of landscape', wetlands receive flows of water and waste from upstream sources. They help stabilize water supplies, cleanse polluted waters, protect shorelines, and recharge groundwater aquifers. The extensive food chain and biological diversity in wetlands make them 'biological supermarkets'. Wetlands are valuable as sources, sink and transformers of a multitude of biological, chemical and genetic material. In addition, wetlands have special attributes as cultural heritage of humanity, and have deep connections with our beliefs and practices. They are indeed an important part of our natural wealth and "liquid assets".
3. The Convention on Wetlands, called the Ramsar Convention, is an intergovernmental treaty that provides the framework for national action and international cooperation for the conservation and wise use of wetlands and their resources. The Convention was adopted in 1971 at the Iranian City of Ramsar. Contracting Parties to the Convention commit to designating wetlands into the List of Wetlands of International Importance (as per 8 criteria set by the Convention), and wise use of all wetlands in their territory. As on date, the Convention has 170 Contracting Parties, who have designated 2,339 Ramsar Sites covering an area more than 252 million hectare, making it one of the world's largest protected area network. India became a party to the Convention in 1982, and as on date has designated 26 wetlands as Ramsar Sites under the 9 designation criteria of the Convention.
4. The 'wise use' approach of Ramsar Convention is globally recognized. Notably, the wise use approach was coined in 1972, much before the hallmark 1992 Rio Conference wherein the term sustainable development was rendered a definition. As endorsed by Contracting Parties of the Ramsar Convention, wise use of wetlands is "the maintenance of their ecological character, achieved through the implementation of ecosystem approaches, within the context of sustainable development". The wise use approach recognizes that stemming wetland loss and degradation requires incorporation of linkages between people and wetlands, and thereby emphasizes that human use of these ecosystems on sustainable basis is compatible with conservation.
5. 2nd February of each year is celebrated as World Wetlands Day to mark the date of adoption of Ramsar Convention on Wetlands. The Convention is the only multilateral environmental agreement to date for conservation and wise use of wetlands. The World Wetland Day is being organized to raise awareness on the values wetlands have for nature and society. Each year, the World Wetlands Day is attached to a specific theme. The 2020 theme '**Wetlands and Biodiversity**' has been chosen to initiate actions against the losing plant biodiversity of wetlands.
6. Wetlands are valuable as sources, sink and transformers of a multitude of biological, chemical and genetic material. Wetlands play an important role in reducing the impact of extreme weather events such as floods, droughts and cyclones. Wetlands act as a natural sponge, absorbing and storing excess rainfall and reducing flooding. During the dry season, they release the water stored, delaying the onset of droughts and reducing water shortages.